

Ova publikacija nastala je kao deo projekta "Pokreni se za mir" koji sprovode org. ALTERO i Inkluzivni pokret sa ciljem izgradnje mira i nenasilnog delovanja promovišući mirovni aktivizam.

Unutra su lični tekstovi i transformisani članci iz dnevne i nedeljne štampe koji menjaju realnost i šalju poruku mira.

"Mir nije samo nedostatak rata i eskalacije nasilja" (Galtung) već smatramo da je mir, kao trajno stanje, moguć jedino u društvu koje teži smanjenju društvene neravnopravnosti, ostvarenju principa socijalne pravde i solidarnosti, koje, potom, ulaže u promene koje uvećavaju dobrobit svih građana i građanki. Realizacijom ovog projekta težili smo da učinimo vidljivim mehanizme koji dovode do nasilja u društvu i podignemo svest, pre svega žena kao primarnih korisnica projekta, o društvenoj neravnopravnosti i potrebi da se ono smanji. Takođe projekat je stavio naglasak na nenasilne strategije za delovanje i izgradnju mira i podsticaje za odgovorno društveno i političko delovanje.

Projekat sprovodi org. ALTERO koja se bavi podrškom razvoju pojedinca, grupa i društva u celini koristeći se edukacijom, artističkim metodama i psihodramom. ALTERO se bavi različitim temama, najviše pitanjima ženskih prava i rodno zasnovanog nasilja. Partner na projektu je org. Inkluzivni pokret koja se bavi procesima diskriminacije i netolerancije, zalažući se za uključivanje osoba koje se nalaze u depriviranom položaju u odnosu na većinu.

ekumenska inicijativa žena

INKLUZIVNI POKRET

"There is no way to peace. Peace is the way." – reče ovaj znalac:

Mahatma Gandhi

VESTI IZ SVETA MIRA

Zlatna svadba

(Mirjana Vasić)

Na ovogodišnjem takmičenju časopisa „Pokreni se za mir” M. je dobio glavnu nagradu „Sin godine.”

M. je priredio veličanstvenu žurku povodom 50 godina zajedničkog života. A. i G.

M. roditelji, u petak 9.10.2015. godine doživeli su najlepšu stvar u njihovom životu, po njihovim rečima. Ne znajući da je njihov sin priredio iznenađenje, a želeći da zajedno proslave 50 godina zajedničkog života, A. i G. su otišli u obližnji restoran na romantičnu večeru.

Po povratku u stan roditelji su otvorili vrata, upalili svetlo i našli se čudu i neverici. Pred njima se ukazao nesvakidašnji prizor: rodbina, prijatelji, komšije... Svi stoje u sobi smeju se, gromoglasno ih pozdravljaju i trče im u zagrljaj. Od buke i gužve jedva su raspoznali svog sina koji drži totru na 5 spratova, sa 50 svećica, po jednu za svaku godinu zajedničkog života, koji je uz pesmu i želju da još toliko proslave predao tortu roditeljima. Ova nesvakidašnja žurka prodrmala je i komšije zgrade, a širi se i na ceo kraj. Od te žurke do danas komšije se redovno javljaju jedni drugima, pomažu i obavezno nasmeše u prolazu.

Navijači Partizana pozdravljaju presudu i pozivaju na nenasilje

(Jasna Dimitrijević)

Viši sud u Beogradu doneo je pravosnažnu presudu trojici prestupnika, od ranije poznatih policiji, za pretnje smrću novinarki Brankici Stanković. Osuđeni su na 5 godina zatvora zato što su na fudbalskoj utakmici skandirali pretnje smrću novinarki. U toku je istražni postupak kojim će se utvrditi da li su osuđeni članovi neke veće kriminalne grupe i da li su, možda, instruisani od nekih političkih struktura. Udruženje navijača FK Partizan pozdravilo je ovu presudu i još jednom osudilo napad na novinarku, koji su počinili izveli „pod njihovom zastavom.” Tom prilikom pozvali su sve navijače da se suprotstave svakom vidu nasilja na tribinama.

Od dnevnih vesti iz
nesvesti, stižemo do
ideja za mir.

VESTI IZ SVETA MIRA

Trening o ženskim pravima u rijalitiju „Farma“

[Terentia]

U svrhu osnaživanja svih žena pa i onda i svih drugih učesnika, koji su prošli i koji učestvuju u rijalitiju „Farma“ ekipa organizacije ALTERO i Inkluzivni pokret održali su dvomodularni trening o ženskim pravima, nenasilju i mirovnom aktivizmu. Učesnici „Farme“ bili su atipično aktivni i uključeni u raspravu o rešavanju ovog društveno rasprostranjenog problema.

Učesnici su, takođe pripremali performans na te teme koje su predstavili širokom auditorijumu kraj malih ekrana.

Osvešćeni i podučeni o ovoj temi nastaviće da ulepšavaju i edukuju populaciju kraj malih ekrana širom Srbije.

Otvaranjem granica do života

[Better man]

Mađarski ministar spoljnih poslova Peter Sijarto najavio je otvaranje mađarskih granica prema Hrvatskoj što bi trebalo da bude dobar primer prakse svih zemalja koje baštine evropsku kulturu. Referendumom u nedelju, 11. oktobra 2015, građani su se jasno izjasnili da je dosadašnja zvanična politika mađarske vlade bila suprotstavljena mišljenju ogromne većine građana, stoga će prvi prelaz Zakanj biti otvoren noćas, pet minuta pre ponoći, 17. oktobra, kao simboličan gest nakon čega će i svi ostali prelazi slediti taj primer.

Potparol Vlade Z.K. izjavio je da će prvi voz sa 1500 izbeglica stići upravo u vreme otvaranja prelaza, te će svi moći da pređu granicu bez dužeg zadržavanja, a posle toga i svaki naredni. Hrvatska agencija javlja da će tamo biti i brojni hrvatski i mađarski volonteri, aktivisti Crvenog krsta i UNHCR-a, vatrogasci i medicinsko osoblje, tačnije organizovaće se smene tokom narednog perioda, tako da će svi kojima je pomoć potrebna moći da računaju na efikasno delovanje na licu mesta.

Društvena saradnja u procvatu - komšije izgrađuju ljubav

{Jelena Milutinović}

Kupio karte za filmski festival lokalnoj dilerki svežeg povrća zbog 3g bosiljka koji mu je nabavila za praznični pasulj.

Naime, mladić iz Šapca pripremao je tradicionalni pasulj za praznik Svetog Mirnodopca

Zapadnoevropskog.

Kuvanje mu je strast, a korišćenje različitih začina jedna od voljenih aktivnosti.

U kraju u kome živi, svima je opšte poznata dilerka svežim povrćem izvesna M.D. za koju je poznato da u najkraćem roku može

da nabavi visoko kvalitetnu robu za svačiji ukus. Ona je uskočila u pomoć mladiću koji je kuvao pasulj za ovaj veliki praznik i utom ostao bez najvažnijeg sastojka – bosiljka, biljke sa jakim dejstvom kada se ubaci u pasulj. Ona je dostavila mladiću 3g kvalitetnog bosiljka u kratkom roku, tj. pre nego što je pasulj bio sasvim gotov, a prema

rečima stručnjaka baš u trenutku kada je najpametnije dodati bosiljak.

Mladić je izrazio zahvalnost dilerki M.D. kupivši joj karte za tekući filmski festival, nakog čega su oboje završili srećni i zadovoljni. Ova saradnja je pozitivan primer uspeha u izgradnji ljubavi u okolini u kojoj živimo i koju nam valja negovati zarad opšteg mira.

Nenasilje se isplati – može da odvede i u bioskop.

Ljudi Beograda: Inspirisano svim novinskim člancima o samoubicama

[Katarina M]

Dobro jutro! Reči su kojima svakim danom pozdravljam sebe i svoju porodicu. Zovem se Marko, imam 22 godine. Juče nije bilo tako dobro jutro. Probudio sam se sa setom misleći na Mariju. Nedavno smo raskinuli, a bio sam siguran da je to devojka koju ću oženiti! Ustao sam, poželeo svima dobro jutro, na šta mi je majka Milka odgovorila „Sine, šta se desilo?“. Odgovorio sam joj „Marija“ i brzo istrčao iz kuće. Znala je koliko mi je teško pao raskid i ubrzo je pozvala mog prijatelja Stanka sa kojim sam se našao u kafiću da popijemo piće. Iako sam želeo da budem sam - imati prijatelja pored sebe u tom trenutku zaista je jako važno. Imati majku koja misli na tebe u tom trenutku, još je važnije. Razgovarali smo i pričao sam mu o nekim anegdotama iz veze s Marijom. Smejali smo se, i plakali zajedno. Pričao sam mu, kako se Marija i ja i dalje čujemo i koliko je to meni važno. Iako ne gaji više ista osećanja prema meni, želi da bude tu za mene, dok ne prebrodim naš raskid. Stanko je na to, u svom stilu odgovorio „Kakva kraljica!“ Zatim se pojavila i Marija, zahvaljujući mojoj majci. Mnoštvo emocija me je preplavilo u tom trenutku, i jednu najvažniju tada – zahvalnost! Sa početka, neprijatan, razgovor je posle izvesnog vremena postao sasvim uobičajen i normalan. Govorila mi je kako je potpuno prirodno da mi je teško i kada se to dogodi, obavezno pozovem nju, Stanka ili Milku, jer će mi onda sve biti mnogo lakše!

Danas je bilo mnogo dobro jutro! Probudio sam se srećan misleći na Mariju, Stanka i Milku. Misleći na sve dobro u ljudima. Misleći na ljubav koju nam svakodnevno pružaju. Probudio sam se zahvalan, jer živim u svetu kojem ljudi konstantno brinu jedni o drugima! I, ko zna, da sam živeo pre 1000 godina, možda bi se moje loše jutro završilo mnogo drugačije. Možda bih postao onaj tragičan mladić iz novina izdatih 2015. godine, koji je skočio s mosta jer je izgubio veru u ljude, ljubav i mir.

*Evo i navažnije - **Recept za mir***

Potrebno je u nekoliko koraka uraditi sledeće:

- *Uključiti pripadnike marginalizovanih grupa i iskoristiti njihov potencijal*
- *Dodati nekoliko primeraka iz skupine populacije aktivista*
- *Udubiti se u proces refleksije o društveno-političkoj situaciji*
- *Dodati šaku empatije i tonu solidarnosti*

Sve to zamešati u jednu veliku činiju društvenih promena i konzumirati jednako sa prijateljima i neprijateljima.

*Mir je
prihvatanje
različitosti.*

CIVILNI NAPORI ZA MIR

Murat i dobra karma

(Marijana Radulović)

Pre 8 godina sam po prvi put bila na letovanju u Turskoj. Nisam znala šta da očekujem, a znala sam da će mi svuda biti dobro jer sam bila zaljubljena. Aranžman je bio povoljan, a mesto popularno među turistima u Srbiji. Bila sam oduševljena turističkom ponudom, ali to sada nije tema.

Ključni događaj se desio kada sam jednom prilikom, u žurbi izlazeći iz dolmuša (minibus – gradski prevoz), izgubila torbicu u kojoj su bili telefon i foto aparat. Vrlo brzo smo shvatili šta se desilo i uprkos očekivanju da torbicu nećemo naći, ipak smo pokušali. Obratili smo se vozaču prvog dolmuša koji je naišao i objasnili mu situaciju. Odmah je preko radio stanice kontaktirao sve ostale vozače i zamolio ih da provere da li se u njihovom vozilu nalazi izgubljena torbica. Predložio je da nas besplatno odveze do njihove okretnice, gde se svaki dolmuš zadržava izvesno vreme i da tamo sačekamo. Kada smo došli na okretnicu, svi su želeli da nam pomognu i proveravali su vozila, a nas su ponudili čajem. Tada nas je pozvala moja prijateljica iz Beograda. Rekla je da ju je zvao neki Murat, spominjao je izgubljeni telefon i foto aparat (koji sam pozajmila baš od nje). Krenule su asocijacije: Murat, boj na Kosovu... ma u Turskoj smo, a to je obično tursko ime. Nije bila sigurna o čemu se radi, ali dala mu je broj telefona mog dečka i on nas je uskoro pozvao. Pošto nismo znali da objasnimo gde se nalazimo, priskočio je u pomoć jedan od šofera i uskoro se mladić pojavio sa mojim stvarima. Cela priča mi je delovala neverovatno, imajući u vidu dotadašnje iskustvo sa izgubljenim stvarima. Odmah smo ponudili novac kao vid zahvalnosti, ali

mladić je to odbio. Delovao je veoma srećno što je učinio nešto lepo za nas i rekao je da on veruje u karmu i da nam želi sve najbolje. Jedino što smo uspeli da uradimo, i dalje u pozitivnom šoku, je da zapišemo njegovo ime i kontakte.

Narednih godina smo mu čestitali praznike, kao i on nama. Kasnije sam razmišljala o karmi i tome što je rekao. Kada sam kasnije nekoliko puta našla nečiji novčanik ili telefon, odmah bih se setila njega i sa radošću sam žurila da pronađem vlasnike i vratim izgubljeno. Murat mi je u važnom trenutku vratio veru u ljudsku dobrotu i zadužio da je i ja vraćam drugima.

Predrasude...

(Dragana Knežević)

Puna sam predrasuda. Još više stereotipa ima u meni, ovom malom čovečuljku. Uvek donosim preuranjene zaključke o ljudima pripisivajući im osobine koje nemaju, i uvek se pojavi blagi osećaj ponosa kada budem u pravu. Naravno, sve sa osmehom pristojne devojke iz komšiluka. Zapravo, ne volim kada pogodim.

Ne volim kada upoznam jednolične osobe, bez ijednog ispada iz šablona, autentičnog sklopa osobina ili zanimljivosti u njima, nečeg što me tera da i dalje tragam za onim drugačijim u njima. Jedna od najvažnijih veza u mom životu je prijateljstvo, između mene i drugarice, dugo jedanaest godina. Nas dve smo dva različita sveta, osobe koje niko nikad ne bi mogao da poveže, naše karaktere, emocionalno

ispoljavanje i poglede na svet. Uz nju sam shvatila kako razlike zapravo možemo da volimo, i koliko nam nekad prija neko ko je drugačiji od nas. I da je okej da budeš osoba koja zagrljaje voli najviše na svetu, a da je ona najveći hejter svega toga, da možete da funkcionišete iako si ti fenserka a ona okorela darkerka. Shvatiš da je najvažnije razumevanje i spremnost da prihvatimo različitosti, baš onako kako očekujemo da neko prihvati naše. Ono što je ovo prijateljstvo promenilo u meni je mišljenje da ne mogu da postoje prepreke ukoliko postoji volja, i da su stereotipi i predrasude ono što treba rušiti i da postajemo veći svakim suzbijanjem njih u nama...I da je to ono što je potrebno ovom svetu, uz to bi on bio mnogo lepše mesto za život.

Kako sam upoznala nekoga ko je različit

(Better man)

Ako bih odabrala sve različitosti kojima sam bila okružena tokom vremena, dobila bih pozamašan zbir onoga što se kvalifikuje kao drugačije. Prijemčivost za splet takvih uticaja doprinela je slojevitom razotkrivanju sopstvenih identiteta i izgradnji ličnosti. Svaki susret, razgovor, šetnja, izlazak i saradnja predstavljali

su iskustva koja se talože u arheologiju mog rasta. Različiti društveni slojevi, nacionalne, verske i seksualne pripadnosti, manjinske grupe pružali su mi nekad jasnu, nekad kompleksnu sliku svoje egzistencije. Bez obzira koliko je u tom trenutku izgledalo dobro ili loše baviti se na bilo koji način njima, vremenska distanca bi uvek nepogrešivo dokazivala da je itekako trebalo. U najvećoj meri mogu upravo tome zahvaliti što sam postala, slobodno mogu reći, neko ko je toliko različit od prilično amorfne mase kakva sam nekad bila. Naime, upoznajući druge upoznavala sam sebe. Bez pretenzije da ovo svedem na fraziranje, bio je to dug proces rušenja i izgradnje. Jedan po jedan, nestajali

su obruči kvazidruštvenog morala koji me je gušio čak i bez svesti o tome, kao verovatno i mnoge druge ljude. Počela sam da mislim šire, delujem smislenije, povezujem se sa svojim telom, prihvatam razliku pokušavajući da je inkorporiram u svoj pogled u svet tako da je prihvatam, a ne odbacujem uz osudu. Preko tuđih priča došla sam do autentične svoje koja mi pomaže da nastavim svoj put istražujući dalje.

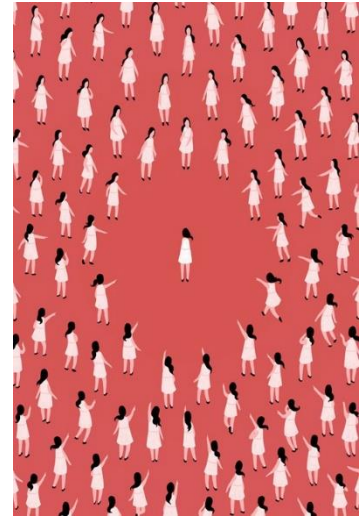
Možda bi bilo lepo da je nečije ime zauzelo prostor u mom članku, uz nesumnjivu zahvalnost i isticanje važnosti. Iskreno verujem da ne smemo zaboraviti sebe u odavanju počasti za taj mali korak napred pošto, da nije našeg kapaciteta da prihvatimo određenu različitost, ne bi bilo ni tog drugog kome dugujemo zahvalnost za prosvetljenje u određenom trenutku. Retko kada mogu reći da sam ponosna na sebe, ali zbog toga jesam na šta me gotovo svakodnevno podsećaju situacije ili ljudi... ili možda samo lični osećaj integrisanosti i slobode da budem ono što jesam.

Druga strana medalje

[Katarina M.]

Poslednjih nekoliko godina razvila sam izuzetnu averziju prema ljudima koji slušaju narodnu muziku. Svesna da povezujem sa ovim ljudima različite stereotipe, nisam nešto posebno marila za to. Ovde je važno napomenuti da se deklarišem kao borac za ljudska prava, i svaki vid stereotipa i predrasuda osuđujem, a opet sam vrlo svesno i samozadovoljno zatvarala oči na sopstvene predrasude.

Došavši na novi posao, pre nekoliko dana, doživela sam zgražavanje koje je poznato samo elitističkim snobovima, svoje (moje) vrste. Naime, ulazeći u kafić zapljusnuo me je talas Miligrama, Ceca i ostalih hit-kovača. Prilazim šanku iz sve snage trudeći se da ne očitaju s mog lica količinu gađenja koje u tom trenutku osećam. Ne pozdravljajući se ni sa kim prisutnim, osim sa poslodavcem (jer oni su niža bića za mene, je li) sedam za šank i palim cigaru. Dve devojke, jedne od nepozdravljenih, sa previše pudera, se smejulje i dobronamerno časkaju pored mene. U mojoj glavi kaos dostiže još jedan viši nivo poznatiji kao - skini puder i odvoji se od mog prisustva! Naravno, svesna sam ja svoje površnosti u tom trenutku, ali mi, opet, ta svest ne znači puno. „Ja sam strava, vi ste smeće.“ poznata je maksima snobova, vazda bila. Konfuziju u mojoj glavi, prekida jedna od prisutnih devojaka: „Biće ti super ovde.“ Meni se obraća. „Goran je strava. I gosti su super. Osećaćeš se kao kod kuće. Nas dve smo stalno ovde, pa ako ti nešto treba, slobodno nam se obrati. Uvek ćemo uskočiti da ti pomognemo.“ Čekaj! One ne žele da zaglupe moj uzvišeni mozak!? Nisu me pitale za Cecin koncert? Niti će mi pričati o dubini dekoltea koji je „izdominirao“ proteklog petka? One će meni, kvazi (sad uviđam na kom nivou "kvazi") levičarki koja se tako glasno poziva na jednakost ponuditi pomoć? Ja ću da proklamujem jednakost i ljubav, a gledaću njih s visine - a one će slušati drugačiju vrstu muzike i ponudiće mi pomoć? Usledio je novi talas zgražavanja, ali ovaj put usmeren prema sebi samoj! Zašto sam ih toliko brzo, potpuno neopravdano, ubacila u neku lošu kategoriju!?

Gorčina mi je ostala kao utisak tog dana, gorčina usmerena prema sebi. Bila bih jako veliki licemer kada bih kao veliki zaključak ove priče istakla "I sada, posle ove anegdote, ne kategorizujem ljude prema muzičkom ukusu!" Slagala bih. Kao

zaključak ću ostaviti svoje osvešćenje ovog problema i svoj trud da polako menjam i otklanjam ove svoje predrasude. I na kraju, zadovoljstvo zbog prvog koraka koji sam odlučila da načinim!

Kako (ni)sam razbila predrasude o ratnim veteranima

(Jasna Dimitrijević)

Pre svega – ne volim uniforme! Ne volim, plašim ih se, unose mi nemir... Sve te kostimirane likove – vojnike, lekare, policajce – doživljam kao figure koje imaju moć da odlučuju o mom životu mimo moje volje, mojih potreba, a neretko i mimo moje dobrobiti. I da ja pritom nisam mnogo u mogućnosti (skoro nikako) da uradim bilo šta drugo do da se povinujem njihovoj volji. Naoružane ljude u uniformi doživljam kao apsolut te pozicije moći odlučivanja o životu i smrti drugih.

Ratovi na teritoriji bivše Jugoslavije nisu me direktno pogodili i o njima sam saznavala i formirala mišljenja sa barem nekoliko godina zakašnjenja. (Kada su počeli, imala sam 11 godina.) Dezerterstvo je za mene bilo herojski čin, a nijednog dobrovoljca nisam poznavala. Doduše, ni dezertera, ali dobrovoljci – i njihovo odobravanje rata, kako sam nekada mislila – bili su za mene u fokusu problema. Gotovo da sam ih poistovećivala sa političkim režimima koji su započeli ratove. O prisilnim mobilizacijama nisam puno znala, a nisam o njima ni razmišljala – iz perspektive malog Perice uvek je postojala mogućnost časno odbiti da učestvuješ u klanju. Dobrovoljci su, po mom mišljenju, zdušno podržavali rat.

R. sam upoznala kao mirovnog aktivistu.

Ubrzo sam saznala otkud mu motivacija za mirovni rad. Imao je 17 godina kada je rat došao do njegovog rodnog mesta. Pojednostavljeno mi je objasnio: “Prvo smo prestali da komuniciramo Mi i Oni. Ne znam ko je prvi započeo. A onda je stigla vest da se Njihovi naoružavaju i da je neophodno da se svi Naši muškarci okupimo i dogovorimo se šta da radimo. Okupili smo se, svima nam je podeljeno oružje, i naredne 4 godine proveo sam na frontu, u šumi, kamionima, šatorima... Kao dobrovoljac.”

Bilo me je stid. Pomalo i strah – strah sopstvene spremnosti da tako lako osudim. I strah da nisam jedina u tome.

*Što je lepo kad si
mirovni
aktivista/kinja!*

Uglavnom, moja percepcija se promenila. Otkrila sam još i da sve vreme učesnike ratova, zapravo, uopšte nisam doživljavala kao žrtve. Civilne žrtve bile su za mene jedine žrtve koje se “smeju tako zvati”. Iz moje pojednostavljene perspektive su svi koji su nosili oružje imali moć da promene stvari i krivila sam ih što to nisu učinili. Strašno!

Posle osveščivanja usledilo je još dosta upoznavanja, ličnih priča, razumevanja. Razbijanje predrasuda donelo mi je više slobode, nove horizonte i povezivanja. Racionalizacija i empatija obavili su svoje.

A onda sam, dosta vremena nakon osveščivanja predrasuda prema veteranima, nakon upoznavanja i saradnje sa različitim žrtvama ratova, učestvovala na mirovnom treningu Centra za nenasilnu akciju, jednom u nizu. Radili smo vežbu na temu memorijalizacije. Ukratko, zadatak je bio da probamo da osmislimo spomenike nastradalima. Na moj nepromišljen predlog da na ploči budu odvojena imena vojnika i civila, pljusnulo me je kao šamar pitanje koleginice: “A šta ih to razdvaja u smrti?”

Shvatila sam da sam rekla prvo što mi je palo na pamet, da ne bih to rekla da sam samo malo razmislila. I opet stid. I strah.

Bilo mi je jasno da se predrasude kriju i izvan domašaja racionalne detoksikacije i da ima još puno posla... Svaki dan je nova borba.

Razbijanje predrasuda o manjinama

(Ana Vešovski)

Upoznavanje sa pripadnicima romske manjine bilo je, pretpostavljam kao i kod većine ljudi, vrlo površno i gotovo nepostojeće. Ipak se oni ne zovu bez razloga ljudi sa margine. Međutim, jedan slučaj je to promenio. S obzirom da mi prija odlazak u crkvu i tamo upoznajem mnogo različitih ljudi. Jedan od njih je student teologije Dalibor. Slušajući njegova razmišljanja bilo mi je interesantno da vidim kako naši stavovi o određenim stvarima nisu tako različiti - jedna vrlo inteligentna i produhovljena osoba čija razmišljanja su mi pomogla da o nekim stvarima promenim ugao gledanja. Naravno, postojala je prvobitna ograda, međutim njegova iskrenost i toplina probudili su u meni motivaciju da budem malo otvorenija i da tu različitost među grupacijama ljudi gledam kao pozitivnu stvar. Ako su predrasude rezultat

nečije lenjosti da pokaže manjak interesovanja, to ne moram da budem i ja. Ipak smo naposljetku svi samo ljudi. I zbog toga verujem da svima treba dati iskrenu šansu.

Neretko je imao problema sa policijom samo zato što je pripadnik romske populacije, a da pritom nije bio kriv ni za šta. Iako je najbolji student teologije sa prosekom 9,6 nije dobio šansu da se zaposli ni u jednoj crkvi u Srbiji. Bio je vrlo revoltiran i razočaran u sistem zbog te činjenice. S obzirom da nije mogao da pronađe posao za koji se školovao pomagao je roditeljima tako što je prodavao voće i povrće na pijaci. Nakon nekog vremena našao je ljubav svog života i ubrzo se oženio. Bila je to devojka bele puti zbog koje je bio vrlo srećan i ponosan. Nakon par meseci došao je i toliko željeni posao. Radovala sam se zbog toga jer sam smatrala da je Dalibor zaslužio to radno mesto.

Bila sam iznenađena njegovom učtivošću i neretkoj podršci - kad god mi je trebalo nešto bila sam potpuno sigurna da mogu da se oslonim na njega. Iako smo počeli da se družimo kao poznanici sve više me je osvajao svojim vrlinama. Iznenađila sam se sa koliko poštovanja je dolazio u moj dom i koliko je uvek vodio računa o najmanjim sitnicama, da skine obuću pre ulaska, da stvarno uziva u razgovoru sa mojim ocem i da ispoštuje sve moje prijatelje koje bi često zaticao u mom domu. Ono što me je zaista osvojilo, kada smo zajedno počeli da izučavamo Bibliju, jeste količina znanja koja je izlazila iz svake njegove rečenice i sa kakvom lepotom govora i strasti je pričao o Bogu.

Moje nekadašnje razmišljanje o Romima bilo je takvo da oni ne obavljaju osnovne higijenske rutine, da su neretko oličenje neobrazovanosti i uopšte lošeg života. Ovaj momak je potpuno promenio i izbrisao granice i barijere koje su do tada postojale u meni.

Nekada posmatram njegovu životnu polaznu tačku kao i polaznu tačku nekih mojih prijatelja, i shvatam koliko je uspeo da se izdigne, koliko je morao da radi na sebi i da se trudi više od ostalih da bi samo bio prihvaćen i da bi se izborio za mesto na kome se sad nalazi.

Među nama nema razlike, svi smo isti, i govorimo istim jezikom. Možda nas deli to sto smo različitog etniciteta, veroispovesti i različitih razmišljanja, kulturnih navika ali jedna činjenica nam je svima ista - svi mi predstavljamo ljudski rod i ukoliko pružimo šansu da upoznamo različitost možemo se iznenaditi koliko smo u stanju da upoznamo kvalitetnih i neverovatnih ljudi.

*Neki bi rekli da je ovde kraj, ustvari tek palimo motore.
"Pokreni se za mir."*